

Thứ Năm, 08/03/2012 01:37

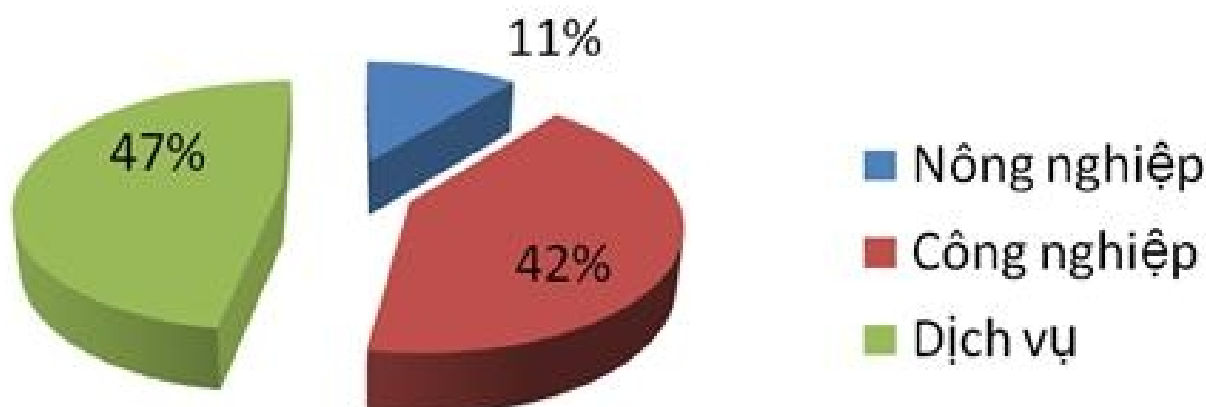
[Iran](#) [1]

1. GDP theo PPP: \$863.5 (2010)

· GDP/đầu người: \$11,200 (2010 est.)

· Tốc độ tăng trưởng GDP: 3% (2010 est.)

2. Cơ cấu GDP:

Nông nghiệp, ngư nghiệp và chăn nuôi:

Ngành nông nghiệp có tầm quan trọng trong chương trình phát triển kinh tế của Iran. Hầu hết đất đai canh tác mầu mỡ ở miền bắc, miền nam và miền tây. Từ giữa những năm 1980, Iran đã chú ý phát triển nông nghiệp bằng cách khuyến khích các hệ thống canh tác truyền thống, phục hồi kỹ thuật tưới tiêu truyền thống là các đường ống tưới nước ngầm dưới đất. Khoảng 40% đất nông nghiệp được tưới nước.

Nông sản chủ yếu hàng năm của Iran có lúa mì, lúa gạo, lúa mạch, cà chua, nho. Các sản phẩm quan trọng khác gồm bông, củ cải đường, mía đường, ngô, đậu hạt, thuốc lá, chè, hạt có dầu, hạt hồ trăn. Iran cũng nổi tiếng với các sản phẩm hoa quả như cam, chà là, chuối, táo, lê, đào và anh đào. Riêng lúa gạo được sản xuất chủ yếu ở tỉnh Mazandaran với sản lượng đáp ứng nhu cầu tiêu dùng của 22 triệu dân.

Iran đứng thứ 8 trong số những nước sản xuất bông. Sản lượng bông hiện đạt 2,2 tấn/ha. Diện tích trồng bông là 240.000 ha Trong số đó 1/3 là bông sợi, số còn lại là bông hạt.

Iran đứng thứ 3 trên thế giới về sản xuất nho khô, sau Mỹ và Thổ Nhĩ Kỳ. Sản lượng nho hiện đạt 6,5 triệu tấn/năm.

Iran trồng khoảng 50.000 tấn chè/năm (chưa kể nhập khẩu với số lượng tương đương) và chế biến khoảng 100.000 tấn chè/năm.

Ngành đánh bắt cá đóng vai trò quan trọng trong nền kinh tế của Iran. Các sản phẩm thủy sản của Iran gồm có: cò hồi, cò chộp, cò tấm, cò hồi hồng, cò chích, tằm. Trứng cò muối (cò hồi hồng) của Iran được coi là đặc sản trên thế giới.

Công nghiệp, năng lượng và khai mỏ:

Các ngành công nghiệp chính của Iran gồm: Hoá dầu, chế tạo ô tô, thiết bị điện tử, thực phẩm chế biến, đồ uống và thuốc lá, dệt-may-da (đặc biệt là thảm, len, cotton và vải silk), gỗ và sợi xellulo, giấy và carton, hoá chất, sản phẩm công nghiệp á kim, nguyên vật liệu xây dựng, khai thác luyện và chế biến đồng, thép và nhôm. Mỗi năm Iran sản xuất khoảng 5,5 triệu tấn sữa bột.

Ngành công nghiệp dệt thảm là 1 trong những ngành nghề truyền thống và quan trọng của Iran. Nghề dệt thảm của Iran nổi tiếng thế giới, có tính nghệ thuật và trị giá cao.

Hiện nay, Iran sản xuất 14 triệu tấn sản phẩm hoá dầu các loại/năm (trong đó xuất khẩu 4,5 triệu tấn đem lại khoảng 800 triệu USD).

Hơn 80% sản lượng điện được sản xuất ở các nhà máy nhiệt điện chạy bằng các sản phẩm dầu mỏ, khí gas tự nhiên hoặc bằng than. Số còn lại được sản xuất từ các nhà máy thủy điện.

Các khoáng sản chính của Iran gồm có nhôm, thạch cao, thiếc, than đá, quặng sắt, đồng, uranium, chì, crôm, muối, bô xít. Nhu cầu về nhôm của Iran là 170.000 tấn trong khi chỉ sản xuất được 100.000 tấn. Iran đứng thứ 2 thế giới về trữ lượng thạch cao. Sản xuất thạch cao đạt 9 triệu tấn/năm đứng 3 thế giới sau Mỹ và Trung quốc (sản xuất tương ứng đạt 19,4 triệu tấn/năm và 9,2 triệu tấn/năm)

Dầu mỏ và khí gas tự nhiên:

-
- [Trang Chủ](#)
 - [Tin Tức](#)
 - [Danh Bạ](#)
 - [Thương Mại](#)

Iran nổi tiếng về sản xuất dầu mỏ. Trữ lượng dầu tập trung ở biển Caspian và Vịnh Péc xích. Số tiền thu được từ việc bán dầu đó giảm kể từ khi bị Mỹ cấm vận năm 1995. Các mỏ dầu chủ yếu nằm ở nằm ở phía đông của Vịnh Ba Tư ở phía Tây - Nam. Mỏ Azadegan ước tính có trữ lượng khoảng 26 tỷ thùng dầu hiện bắt đầu được đưa vào khai thác. Ngành công nghiệp dầu lửa được quốc hữu hoá từ năm 1951 và việc sản xuất dầu lửa do Bộ Dầu mỏ quốc gia kiểm soát.

Trữ lượng dầu hiện nay khoảng 95 tỷ thùng), đứng thứ 4 trên thế giới. Sản xuất và xuất khẩu dầu mỏ của Iran đứng thứ 2 trong OPEC. Từ đầu thế kỷ 20 đến nay, Iran đã khai thác được 45 tỷ thùng dầu. Sản lượng cao nhất, năm 1976, đạt 334 triệu tấn dầu. Giữa những năm 1990, sản lượng đạt khoảng 3,6 triệu thùng dầu/ngày. Sản lượng dầu năm 1994 đạt 3,9 triệu thùng/ngày. Hiện nay sản lượng khai thác đạt 3,8 triệu thùng/ngày (khoảng 200 triệu tấn/năm), trong đó xuất khẩu 2,6 triệu thùng. Iran là thành viên của Tổ chức các nước xuất khẩu dầu lửa (OPEC) và là nước sản xuất dầu lớn thứ 2.

Trữ lượng khí đốt của Iran là 26.000 tỷ m³ (trong đó 12.000 tỷ m³ thuộc mỏ Pars), đứng thứ 2 và chiếm 12,6% trữ lượng thế giới sau Nga. Mỗi năm Iran xuất khẩu khoảng 20% sản lượng khí gas khai thác được sang các nước Trung Á. Sản lượng khai thác giữa những năm 1990 đạt từ 54,9 tỷ m³/năm đến 57,5 tỷ m³/năm. Sản lượng hiện nay đạt 80 tỷ m³/ngày. Là nước đang phát triển, lại bị Mỹ bao vây kinh tế nên công nghệ lọc dầu của Iran cũ kỹ và lạc hậu.

3. Đặc điểm kinh tế chung:

Iran là nước có tiềm năng kinh tế lớn. Kinh tế Iran gồm 3 khu vực: nhà nước, hợp tác và tư nhân, trong đó nhà nước kiểm soát những ngành kinh tế quan trọng. Sau cuộc Cách mạng Hồi giáo (tháng 2/1979), Iran bị Mỹ bao vây cấm vận và sau đó bị lôi kéo vào 8 năm chiến tranh với Iraq nên nhìn chung kinh tế còn nhiều khó khăn.

Kế hoạch phát triển kinh tế 5 năm lần thứ 3 (2000-2005) của Tổng thống Khatami tiếp tục được tăng cường với các mục tiêu tự do hoá, đa dạng hoá và tư nhân hoá các hoạt động kinh tế cùng với việc duy trì một tỷ giá ngoại hối được thả nổi. Nền kinh tế Iran vẫn chủ yếu dựa vào dầu mỏ, các sản phẩm dầu mỏ và nhập khẩu hàng hoá. Khoản thu nhập do ngành công nghiệp dầu lửa tạo ra có ảnh hưởng to lớn đến toàn bộ nền kinh tế quốc dân.

Cơ sở hạ tầng đó được cải thiện đáng kể, các khu vực kinh tế được quy hoạch tốt. Hiện nay Iran đang từng bước chuyển sang kinh tế thị trường, tiến hành tự do hoá nền kinh tế, giảm dần bao cấp và mở cửa với phương Tây, trong đó các đối tác buôn bán chủ yếu là Nhật Bản, Các tiểu vương quốc Ả rập thống nhất, Đức, Bỉ, Italia, Anh và Hà Lan. GDP trong 3 năm 1993-1995 tăng trung bình 8%/năm. Tổng sản phẩm quốc gia (GDP) năm 2005 khoảng 561.6 tỷ USD, thu nhập bình quân đầu người khoảng 2.770 USD/đầu người).

Hoạt động xuất nhập khẩu trong năm qua, trừ xuất khẩu dầu thô và các sản phẩm từ dầu khí, vẫn khó khăn và trì trệ do chính sách vẫn còn gò bó, mù mờ và đóng cửa mặc dù hiện đang có dấu hiệu cải cách. Gần đây chính sách xuất khẩu đó được cởi mở hơn: tự do xuất khẩu, miễn thuế xuất khẩu,

xóa bỏ chế độ ký quỹ xuất khẩu... Quyền sử dụng ngoại tệ được mở rộng: được dùng ngoại tệ có được do xuất khẩu để nhập khẩu một số mặt hàng tiêu dùng sau khi được phép của Bộ Thương mại. Xóa bỏ tỷ giá xuất khẩu. Đồng USD được tự do giao dịch để mua bán "quyền sử dụng ngoại tệ" theo giá thỏa thuận trên thị trường chứng khoán tiền tệ Tehran. Chính sách nhập khẩu vẫn cấm đoán là chủ yếu nhằm mục đích bảo hộ sản xuất trong nước và khuyến khích sử dụng hàng nội địa. Các mặt hàng nhu yếu phẩm vẫn được Nhà nước quản lý nhập khẩu trực tiếp thông qua Tổng Công ty Government Trading Company.

4. Tỷ lệ lạm phát: 11.8% (2010 est.)

5. Nợ nước ngoài: \$12.84

6. Tiền tệ: Rial

1 USD ~ 10,308.2 (2010), 9,900 (2009), 9,142.8 (2008), 9,407.5 (2007)

: 7. Thu chi ngân sách: Thu: \$105.7 tỷ

Chi: \$98.83 tỷ (2010 est.)

8. Kim ngạch XNK:

Xuất khẩu: \$78.69 tỷ

· Các mặt hàng xuất khẩu: dầu mỏ (80%), hóa chất và các sản phẩm hóa dầu, hoa quả và các loại hạt, thảo,...

Các đối tác xuất khẩu chính: Trung Quốc 16.58%, Nhật Bản 11.9%, Ấn Độ 10.54%, Hàn Quốc 7.54%, Thổ Nhĩ Kỳ 4.36% (2009)

Nhập khẩu: \$58.197 tỷ

· Các mặt hàng nhập khẩu: bán thành phẩm và các nguyên vật liệu công nghiệp thô, thực phẩm và các hàng hóa tiêu dùng, dịch vụ kỹ thuật...

· Các nước nhập khẩu chính: UAE 15.14%, Trung Quốc 13.48%, Đức 9.66%, Hàn Quốc 7.16%, Ý 5.27%, Nga 4.81%, Ấn Độ 4.12% (2009)

9. Ngoại thương:

Nguồn thu nhập chính là dầu lửa (ngành này được quốc hữu hoá năm 1951). Khoảng 90% khoản thu xuất khẩu chủ yếu là do bán dầu thô và các sản phẩm dầu mỏ. Iran xuất khẩu mỗi năm khoảng 2/3 số dầu khai thác được, thu về 15 tỷ USD đến 20 tỷ USD.

Ngoài dầu khí, Iran còn xuất khẩu thảm, hoa quả, da, giấy, trứng cò, hàng dệt may, hóa chất, sắt, thép và quặng kim loại. Thảm Iran thuộc loại nổi tiếng bậc nhất trên thế giới. Sản xuất thảm của Iran sử dụng 90% len và 99% tơ nguyên liệu trong nước. Xuất khẩu mặt hàng thảm chiếm 25% trị giá hàng xuất khẩu phi dầu Iran và chiếm 20% xuất khẩu thảm của thế giới (trong đầu những năm 1990 chiếm 50%) vì phải cạnh tranh với Trung quốc, Ấn độ và Pakistan. Trung bình, xuất khẩu các mặt hàng phi dầu mỏ của Iran đạt khoảng 3 tỷ USD/năm.

Iran là nước xuất khẩu nhựa đường lớn với giá rẻ vì công nghệ lọc dầu lạc hậu nên thành phẩm nhựa đường nhiều. Các khách hàng lớn mua nhựa đường của Iran là Hàn quốc, Trung quốc, Hồngkông và Singapore.

Hầu hết hàng nhập khẩu của Iran bao gồm máy móc, thiết bị vận tải, hoá chất, sắt thép, hàng dệt, các khoáng sản, lương thực và thực phẩm (hiện tại Iran có nhu cầu nhập khoảng 1 triệu tấn gạo mỗi năm), súc vật sống, chè, cà phê, cao su, giấy, nguyên liệu thô, hàng may mặc. Mỗi năm Iran nhập khẩu khoảng gần 1 triệu tấn gạo từ Ấn độ, Thái lan, Pakistan, Việt nam. Iran thường nhập khẩu lúa mì từ Argentina, Pháp, Canada và Kazakhstan và nhập khẩu khoảng 20.000 tấn chè/năm. Iran cũng thường nhập khẩu công nghệ, kỹ thuật của Tây Âu, Đức, Italia, Ao, Nhật bản và xuất khẩu dầu thô cho họ. Ngoài những mặt hàng thiết yếu như trên, về nguyên tắc Iran không khuyến khích nhập các mặt hàng khác (Nhà nước thường lờ đi cho các công ty tư nhân nhập khẩu lậu những mặt hàng không thiết yếu và thu thuế nếu bắt được. Các công ty tư nhân mở L/C tại ngân hàng ở Dubai và nhập hàng về đó rồi tái xuất hoặc tìm cách đưa hàng lậu vào trong nước hoặc đưa vào các khu mậu dịch tự do như đảo Kish, đảo Queshem, Chabarrhan...).

Các đối tác buôn bán hàng đầu của Iran là Pháp, Nhật bản, UAE, Đức, Bỉ, Italia, Anh, Hà Lan, Trung Quốc và Hàn quốc. Iran chú trọng phát triển thị trường khu vực và thị trường cộng đồng các nước Hồi giáo và Trung Á.

Hiện nay, Iran đang cố mở rộng thị trường Châu Phi để xuất khẩu máy móc, đồng thời củng cố thị trường trong khu vực để xuất khẩu nông sản và rau quả. Bên cạnh đó, Iran cũng cải thiện quan hệ với các nước Trung Á để xuất khẩu kỹ thuật và mở rộng sang thị trường Đông Nam Á qua việc tham dự các hội chợ, triển lãm để giới thiệu sản phẩm, hàng hóa của mình.

10. Thông tin về viễn thông, giao thông, hệ thống ngân hàng, thuế khoá :

Iran có khoảng 151.488 km đường bộ (trong đó 35% là đường được trải nhựa), xấp xỉ 5.093 km đường sắt đang hoạt động.

Các cảng chính của Iran trên biển Caspia là: Bandar-e Anzali và Bandar-e Torkeman. Các cảng biển trên Vịnh Ba tư gồm: Khorramshahr, Bandar-Khomeini và Bandar-e ' Abbas cũng như các cảng dầu ở trên đảo Kharg.

Hãng hàng không Iran, thuộc nhà nước được thành lập năm 1962, hoạt động trên các chuyến bay nội địa và quốc tế. Hãng hàng không Iran Asseman hoạt động trên các tuyến nội địa. Các sân bay chính nằm ở Tehran và Abanda. Tháng 3 năm 2001, sân bay mới Imam Khomeini được khánh thành ở cách Thủ đô Tehran 30 km.

Các dịch vụ bưu chính, điện tín và điện thoại cũng như phát thanh radio và truyền hình do nhà nước kiểm soát. Năm 2005, có khoảng 19 triệu máy điện thoại. Số lượt người truy cập Internet là 7,5 triệu. Việc cung cấp các chảo ăng ten được lắp đặt một cách thận trọng mặc dù lệnh cấm chưa có hiệu lực chặt chẽ. Gần như tất cả các báo hàng ngày và hầu hết các báo tuần được xuất bản ở Tehran. Các tờ báo có số lượng phát hành lớn gồm: Kayhan và Ettelaat, cả hai báo này được xuất bản ở Tehran. Có hai tờ báo tiếng Anh hàng ngày, tờ Tehran Time và Kayhan International.

· Điện thoại: 25.804 triệu đường dây

· Điện thoại di động: 52.555 triệu

· Đánh giá chung: hiện đang được hiện đại hóa và mở rộng với mục tiêu không chỉ nâng cao hiệu quả và tăng khối lượng của dịch vụ đô thị mà còn mang lại dịch vụ điện thoại tới vài nghìn làng, không hiện kết nối

· Giao thông: Sân bay: 319

Sân bay có đường băng rải nhựa: 133

Sân bay có đường băng không rải nhựa: 186

Cảng biển: Assaluyeh, Bandar Abbas, Bandar-e-Eman Khomeyni

Iran

Published on Tin Tuc Thuong Mai Xuat Nhap Khau (<http://thuongmai.vn>)

Source URL: <http://thuongmai.vn/thong-ke/kinh-te-cac-quoc-gia/chau-phi-va-trung-dong/93293-iran.html>

Links:

[1] <http://thuongmai.vn/thong-ke/kinh-te-cac-quoc-gia/chau-phi-va-trung-dong/93293-iran.html>